

Elektrotraumas

Publicēts: 30.09.2020.

Atjaunināts: 01.12.2021.

Elektrotraumas lielākoties tiek gūtas neuzmanības vai elektroierīču bojājumu dēļ. 2019. gadā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests devās vairāk nekā 80 izsaukumos, kur bija gūtas elektrotraumas, cietušo vidū bija arī bērni.

Zemspriegums (līdz 1000 V)

Zemsprieguma elektrotraumas var gūt no dažādām sadzīves, dārza un remontam paredzētām ierīcēm, visbiežāk nelaime ikdienā notiek bojātu vadu, mitruma ietekmes u.c. iemeslu dēļ.

Elektrība sastopama ne vien dabā vai uz ielas, bet arī ikvienā mājā. Tur tā var kļūt ne mazāk bīstama. Jāatceras, ka elektriskās strāvas bīstamība sākas ar aptuveni 50 V. Galvenie drošības pasākumi, kuri jāievēro māsaimniecībās:

Jāizmanto tikai drošas (ar CE marķējumu sertificētas) un nebojātas elektroierīces atbilstoši to lietošanas instrukcijai. Pirms lietošanas jāpārbauda, vai elektroierīču vadiem nav bojāta izolācija.

Jāseko, lai mājās esošie elektrības vadi un rozetes būtu drošas – bez bojājumiem – un lai elektroinstalācijām nepieklūtu ūdens.

Neizmantot ārpus telpām (dārzos, pagalmos) iekštelpām domātās elektroierīces, tostarp pagarinātājus, rozetes.

Kategoriski aizliegts remontēt pie strāvas pieslēgtas elektroierīces. Ja lampai jāmaina spuldze, obligāti jāatvieno strāva. Elektroierīču remontus drošāk uzticēt profesionāļiem.

Jāsargā bērni no elektrotraumām – izmantojiet elektrisko rozešu bloķētājus, kas nopērkami saimniecības preču veikalos un paredzēti, lai novērstu iespēju maziem bērniem iebāzt pirkstus vai priekšmetus rozetēs.

Īpaša piesardzība jāievēro vannas istabās, dušu telpās, kur ir liels mitrums un parasti atrodas strāvu vadošas metāla virsmas un ūdens. Šādās vietās labāk vispār nelietot elektroierīces, kuras tiek darbinātas no 220 V tīkla (izņemot īpaši šādām vietām paredzētas ierīces).

Kā palīdzēt cietušajam?

sargā sevi!

atslēdz strāvu!

atdzīvināšanas pasākumi, ja nepieciešams;

vienmēr izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību, zvani [113](tel:113)! Informē dispečeru, ja nav izdevies atslēgt strāvu!

Augstspriegums (virs 1000 V)

Augstsprieguma elektrotraumas gūst saskarē ar augstsprieguma līniju vadiem vai transformatoriem.

Kā sevi pasargāt no elektrotraumām uz ielas un sabiedriskās vietās?

Nekādā gadījumā nekāpt elektroliņiju konstrukcijās un neļaut to darīt bērniem.

Redzot linijās iekārušos kokus, arī liniju bojājumus vai vadu saskari ar koku, zemi vai citiem objektiem –netuvoties notikumam

vietai un nemēģināt bojājumu novērst vai sīkāk to izpētīt. Šādā situācijā uzreiz jāzvans glābšanas dienestam pa tālruni [112](#) un jāinformē par situāciju.

Veicot lauksaimniecības vai mežizstrādes darbus, jāievēro specifiski drošības noteikumi visu veidu gaisvadu elektrolīniju tuvumā.

Aizliegts iet transformatoru punktos, nedrīkst piejaut, ka to dara bērni. Bet par atvērtiem transformatoriem un citiem bīstamiem strāvas avotiem publiskās vietās jāziņo pa ārkārtas tālruni [112](#).

Kā palīdzēt cietušajam?

sargā sevi!

netuvojies nelaimes gadījuma vietai, sargies no soļa sprieguma un elektriskā loka izlādes;

vienmēr izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību, zvanot [113](#) un informējot par augstspriegumu;

atdzīvināšanas pasākumi, ja nepieciešams, tikai tad, kad atslēgta augstsprieguma strāva.

Zibens izraisītās traumas

Kā palīdzēt cietušajam?

aizvelc cietušo no negadījuma vietas;

atdzīvināšanas pasākumi, ja nepieciešams;

vienmēr izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību, zvani [113](#).

Atceries! Cietušais, kuram trāpījis zibens, nav bīstams glābējam.

<https://www.nmpd.gov.lv/lv/elektrotraumas>